

Brassóban, Nagy- s Czérna-utoza sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtt
9-11 óra között,
és Bolonya, mester-utoza 325. sz. alatt,
hol minden délután található.
A szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Agy-külföldi megjelölésű közlemények
Horváth László
Árasszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
a kis-külföldi megjelölésű közlemények
Gyöngyösi István
Árasszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-külföldi megyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszu-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szent-ágotthai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

65-ik szám.

Brassó, Csütörtök, június 6-án.

V. évfolyam. 1889.

A szerbiai események.

Soha az orosz diplomácia nagyobb dia-
dalt nem aratott, mint Battenberg Sándor det-
ronizálásával, Milán lemondásával és most Ga-
rasanin lehetetlenítésével. Mert ne higgye senki
egy perczig sem, hogy az utóbbi napok ese-
ményei hirtelen támadt zavargások jellegével
birnak, azok rendszeresen s régen készítették
elő s csak alkalom kellett a kitörésre. Ez al-
kalmat nyújtotta Garasanin meggondolatlansága
és hevessege.

A belgrádi zavargás egészen tervszerűleg
történt, úgy, a mint azt Ristic ur akarta s
vele a kormány is. Az a hírrelés, hogy a re-
gensség s kormány közt differenciák merültek
fel, mely hirt természetesen a szerbiai hivata-
los sajtóiroda ereszté szélnek, csak porhintés
akar lenni, hogy eltereltesék a figyelem on-
nan, hova természetszerűleg irányul, t. i. arra,
hogy a zavargások az állam pénzén készített-
tek elő.

Mihály exmetropolita hazaérkezte ugyan-
ekkor, szintén nem a véletlen műve és hiva-
talos, ünnepélyes fogadtatásának elmaradása
ismét csak porhintés Ristic részéről Ausztria-
Magyarország szemébe, hogy ármányait annál
inkább fedezhesse.

Maga az a körülmény, hogy hazaérkezte
után másnap a regensség és utána a kormány
hivatalosan és testületileg tiszteleg a király
által alkotmányosan elesapott metropolitánál,
oly tény, melytől a moszkovita-hajlamot elvi-
tatni nem lehet, mert ezzel a czár kegyenczé-
nek, és általa a czárnak hódoltak.

És ha ehhez még hozzávesszük a körül-
belől ugyanezen időben történt híres czári tősz-
tot „Oroszország egyetlen igaz barátjára“, a
kicsike Nikita ünnepeltetését a nagy czár ál-
tal, azt hisszük, kétség sem foroghat fenn az
iránt, hogy mindezt egy kéz intézi, a Giers
keze, hogy szemben a hármass szövetséggel szép
lassan szintén kijátszsa tromfjait.

Garasanin, az egyetlen józan s hazafias
szerb politikus, Ausztria-Magyarország egyet-

len igaz szerb barátja, e kéz s szellem áldo-
zata, kit el kellett veszíteni, csak hogy fej nél-
kül álljon az a párt, mely rokonszenvez mon-
archiáinkkal.

Most, hogy Garasanin biztonságban van,
honnan egyhamar kikerülni nem fog, most
szabadabb kezök van a moszkovitáknak, most
ellenőrzés nélkül szöhetnek átkos tervöket Mi-
hály elesapott metropolitával és Nikitával, ha-
zájok, Szerbia, ellen.

Kétséget sem szenved, hogy Nikita Ris-
tics és Mihály egy czélt követnek, orosz pro-
tektoratus alá helyezni a keleti tartományokat
s ha lehet, Szerbiát egyesíteni Montenegróval
Nikita alatt. Már maga az a tény, hogy Orosz-
ország ügynökségét követséggé emelte Szerbiá-
ban azonnal Milán lemondása után; hogy Ni-
kita, apósa Karagyorgyevics Péter szerb trón-
pretendensnek, szivélyes, igaz bensőséggel
üdvözli Ristic regensségét, világos bizonyítéka
annak, hogy e változás kedves a czárnak s
érdekében áll Nikitának.

Ma még csak a fondorlatok ideje van. A
tervek bizonyára még nem készültek el telje-
sen arra, hogy megvalósíthatók legyenek. De
hogy ez meg fog történni, több mint valószínű.
Ma a Garasanin törbe családja még csak bel-
tigye Szerbiának, melyet monarchiánk leg-
őszintébben sajnálhat ugyan, de a melybe avat-
kozni nincs joga. Mihelyt azonban a dolgok
komolyabb jelleget öltének, előlép számunkra
is egy kötelesség: közbelépni saját hatalmi ér-
dekünkben. Szerbia nem fog nekünk hadat
izenni, mert hisz az egér nem küzdhet meg
az oroszlánnal. De Szerbiának orosz befolyás
alá való helyezése, esetleges egyesítése Monte-
negróval — egyenlő a hadizenettel. Ép ezért
rendkívül körültekintőnek kell lenni a mi dip-
lomáciáinknak és éber figyelemmel kísérni
minden legkisebb lépést is, mert nem Bulgária
többé gyújtópontja a Keletnek, hanem Szerbia,
ide van elhelyezve a bomba, mely egy várat-
lan pillanatban fel fog robbanni.

Szegény kis szerb király, az a kedves,
szeretetreméltó gyermek, kinek „apja van,

anyja van és mégis árva“, aligha fog beleülni
az Obrenovicsok trónjába: tönkre tette őt is,
fiát is, az apja. Hiába szépitgetjük, hiába ta-
gadják, Milán lemondása elárulása volt Ausz-
tria-Magyarországnak, lett legyen ez önkéntes,
avagy kényszerült. De Milán ezen tette alig-
hanem öntudatlan megrontás volt az Obreno-
vics dinasztianak, az Első Obrenovics király
ketté törte az Obrenovicsok trónját és tönkre
tette saját fiát.

Mindazért, a mi ma Szerbiában történik,
egyesegyedül Milán exkirály felelős, az ő le-
mondása okozója mindennek.

A mi pedig a szerenesétlen Garassnint il-
leti, az iránt rokonszenvez ma — Oroszország
s kreaturái kivételével — egész Europa, mert
szilárd meggyőződése mindenkinek, hogy Ga-
rasanin kiszemelt áldozat, melyre Ristic Jo-
vannak szüksége volt.

Belföld.

Országgyűlés.

A képviselőház hétfői ülésében a költségvetés
törvényjavaslatot tárgyalta. Hegedüs S. előadó bevezető
beszéde után, Irányi Dániel hivatkozva a kormányelnök
régibb nyilatkozataira, a katonai büntető törvénykönyre,
választási visszaélésekre, Bosznia-Hercegovinára és
egyebekre kiterjesztendő beszédében megtagadva a
költségvetés megszavazását, ez irányban, pártja tün-
tető helyeslései közt határozati javaslatot terjesztett
be. E beszéd alatt Károlyi Gábor gróft, qualifikálhat-
lan közbeszólásai miatt az elnök, a többség zajos he-
lyeslései közt rendreutasította.

Király Pál felszólalása után, melyben szintén
megtagadta e budget elfogadását, Tisza miniszterelnök
kitűnően sikerült, tárgyilagos replikában felelt meg
Irányi és Királyi vádjaira s kiemelte, hogy a pártzen-
vedély képtelenné teszi az ellenzék szónokait az igaz-
ságos ítéletre s a pártzenvedély fekete hályogjában
szenvednek. — A többség lelkes éljenzéssel fogadta a
miniszterelnök hatásos és egyuttal minden vádasko-
dásra kiterjedő replikáját. Tisza beszéde alatt az el-
lenzék némely tagjai ismét elkezdtek, közmegebotrán-
kozásra, a hoch-kiáltásokat. Károlyi Gábort pedig, ot-

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Keleti kirándulás.

XIII.

Konstantinápoly.

XI.

Csak a ki elolvasta az „Ezer és egy éj“ meséit,
alkothat magának fogalmat arról a pompáról, melylyel
a szultán palotái felszerelvék. — A legtrikább esetek
közé tartozik, hogy valaki ezeket megtekinthesse s nem
ritka eset, hogy idegen államok nagykövetei kérnek
engedélyt ezek megtekintésére — de hiába. És ne-
künk egyszerű kis emberkének, kiknek egy része
turistikai szempontból, más része különböző tanul-
mányi célból tette meg ez utat, nekünk alkalmunk
nyílt ezeket is, a császári kincstárt is megtekinthetni;
alkalmat nyújtott a dicsőségesen uralkodó II. Adb-ul-
Hamid szultán ő felségének páratlan kegye, a ki kü-
lönös tekintettel birodalma magyar vendégeire, nem-
csak látnunk engedé e gazdag s hatalmas város leg-
szebb remekeit s legnagyobb kincseit, hanem elküldé
hozzánk hadsegédét, a legkedvesebb törököt, a vitéz
katonát és kitűnő férfit, Sev fik beyt, a ki egész ott
létünk idején páratlan szivességet tanusított irántunk,
hogy legyen kalauzunk és rendelkezésünkre bocsátá
saját két yachtját.

Szombaton reggel kilencz órakor nálunk volt a
kedves Sev fik bey s mi kocsikon elindulánk a legna-
gyobb palotába: a Dolma-Bag cse-ba. Egy hatalmas,
három szárnyu épület, diszes renaissance-stylben épül-
ve, a Bosporus közvetlen partján. Kapui a faragászat

legszebb remeikei, a melyek talán léteznek s állítólag
egymagukban — két darab — százezrekbe kerültek.

A bejárat a város s a Bosporus felül történhe-
t.k, itt kocsival, ott a tengerpartról. Mi a kocsit fel-
lől léptünk be a tágas, nagy udvarba, mely gyönyörű
kertté van átalakítva.

A főbejárat hatalmas lépcsőcsarnok, mely egy
nagy földszinti terembe vezet, a mely lehet oly nagy
négyzetben, mint a brassói fekete templom hossza.
Itt nincs semmi rendkívüli, csak a perzsa szőnyeg,
mely egy darabban borítja be az egész terem pado-
zatát. Hanem a lépcsőház, mely innen az emeletbe
vezet, az bámulatba ejti a nézőt, ki perczekig állva
marad, csodálkozva azon az izlésen, mely ezt létre-
hozta. Csaknem az egész lépcsőház tiszta kristályüveg-
ből van, — a lépcsők korlátai, karfái, a hatalmas
kandellaberek, mind — mind kristályüveg. S mikor
innen belépünk az első terembe, a szultán lakosztá-
lyába s látjuk egyrészt a legszebb kristályüvegből ké-
szült két öles kandellabereket, csillártokat, másrészt a
leggazdagabb faragványokkal ékített butorzatot, majd a
falburkolatot és török divánokat, ezeket és ezeket
erő függönyöket és szőnyegeket, mely utóbbiakban
csaknem elmerült a láb, oly lágyak; ha végigmegyünk
a termék óriási számán, melyek mindegyike más és
más genreben berendezve, — újabb és újabb meg-
lepetést okoz: valóban megáll az ész és álomban,
tündérkastélyban vélünk lenni, nem pedig földi alko-
tásban.

Ember legyen az, a ki erről fogalmat, csak hal-
vány képet is tudjon nyújtani. Én nem kísértem meg,

én még emlékeiben is csak bámulni, csodálni tudom
mindazt, a mit itt láttunk, melynél remekebbet em-
beri ész talán ki sem gondolhat többé. Hisz e lakosz-
tályok egyik szobájának padozatszőnyege egyedül ke-
rült huszezer frankba!

Elhagyva a termeket — melyek mellett a szul-
tán fürdőszobáit is megnézhattuk — lementünk egy
más, kevésbé diszes lépcsőzeten a képcsarnokba,
mely egy hosszú folyósóból áll, több remekművet tar-
talmaz, de nagyjában véve nem áll arányban a pa-
lota egyéb részeivel.

Innen átmentünk a hatalmas épület középső
szárnyába. Ez egyetlen terem foglalja el: a trónte-
rem, mely fölülmul mindent. Nagysága olyan, hogy
ötezer ember kényelmesen elfér benne. A padozatot
nehéz persa szőnyeg borítja itt is, a négy emelet-ma-
gasságu hatalmas kupolából, melynek falai a legszebb
csataképekkel vannak kifestve, egy hatalmas, ismét
csak kristályüvegből álló csillár függ alá, oly nagy,
hogy abban az óriási teremben is dominál. A terem
falai szintén szebbnél-szebb festmények által vannak
diszitve s mentében meglehetősen sűrűen magas üveg-
kandellaberek.

Mi ehhez képest a bécsi Hofburg trónterme? Egy
szerény kis szobácska. Pedig a mi fogalmaink szerint
az is remek már!

Az épület harmadik szárnya a nők lakosztályai,
a szultán háreme, a hova természetesen csak kívülről
lehetett pillantani, de bejutni az ennuchok kivételével
halandó férfinak nem lehet, mert mindég lakva van.

rombaságai miatt másodsor is rendreutasítá az elnök. Herman Ottó bevallva, hogy belőle nemcsak az ellenfél, de a gyűlölő ember is szól Tisza ellen, ebből a tenorból beszélt végig, főképp a miniszterelnököt támadva cynikus kiméletlenséggel. Öt percnyi szünet után Orbán Balázs mondá al dörgedelmes szölamait, mire Holló szintén a költségvetés megszavazása ellen nyilatkozott. A gyűlés végén Szilágyi Dezső felelt Csátár interpellációja a naszódai államjavak iránt. A ház a miniszter válaszát tudomásul vette. A keddi ülésben a ház nagy többséggel elfogadta a javaslatot.

Két lakoma.

A szabadelvűpárt vasárnap fényes, 300 teritékű lakomát rendezett Tisza Kálmán miniszterelnök tiszteletére a Margitsziget felső vendéglőjében. Ezt megtudva a két ellenzék, ellenlakomát rendezett az alsó vendéglőben.

A szabadelvű párt lakomáján megjelent a kormány teljesen s a párt Budapesten időző tagjai mind. Az első felköszöntőt a párt elnöke, báró Podmaniczky Frigyes mondá a királyra, királynéira s uralkodó házra, majd az éljenzés csillapultával Tisza Kálmán miniszterelnökre.

E beszédre a miniszterelnök következő beszéddel felelt:

Tisztelt és szeretett barátaim! (Halljuk! Halljuk!) Mindenekelőtt lehetetlen legtisztább szívből jövő köszönetemet nem fejeznem ki azért, hogy nekem alkalmat adtatok, közöttetek megjelenni de még inkább azon engem is meglepett szívéllyességgel, mely irányomban a mai napon is nyilvánult. (Éljenzés.) Igaz, hogy a kik mindent szeretnek más színben előállítani, erről is napok óta hirdetik, hogy én ezt mesterségesen csináltam. (Élénk derűség.) De ti mind tudjátok, hogy én csak akkor tudtam meg, a mikor már meg volt csinálva. (Zajos felkiáltások: Igaz! Ugy van!) De hát a kiknek az életben nem jutott más öröm, mint a mások örömét kisebbiteni. (Élénk tetszés.), azoknak ezt meg kell bocsátanunk. (Zajos éljenzés és tetszés.) És most, midőn -- gondolom -- senki tölem ez alkalommal politikai beszédet nem vár, mivel itt, bár az államéletnek mint napszámossai, de mégis nem mint politikusok, nem mint a politikának, hogy egy nem igen hízegő kifejezéssel éljek, járomhordozói, hanem mint jó barátok vagyunk együtt, (Élénk éljenzés.) midőn csak köszönettel tartoznám, mégis engedjétek meg, hogy az én t. régi barátommal — bizony mi mindnyáján jobban szeretnők, ha nem olyan régi dolog volna, (Derűség) az én régi jó barátommal szemben némileg ellentétes álláspontot foglaljak el. (Halljuk! Halljuk!) Én azt, a mit ő aggódo lelkevel a most még nem is egészen lefolyt küzdelmekről mondott, tul feketén színezettnek látom. (Élénk helyeslés) Megmondom, hogy miért. (Halljuk!) Először azért, mert mégis az első az, hogy az országnak, nemzetnek komoly bajai nincsenek. (Nagy tetszés.) Már pedig a történelem is tanuskodik arról talán másutt is, de nálunk még inkább, hogy ilyen pártoskodási, ilyen személyes gyűlölködési tünetek mindig akkor merültek fel, a mikor komoly baja az országnak nem volt. (Igaz! Ugy van! Élénk tetszés.) Bárminő tulajdonai, erényei vagy hibái legyenek is a magyar nemzetnek, a mikor komoly baja volt, mindig tudott egyesülni és nem tartotta szükségesnek, hogy akkor egymást szaggassa. (Igaz! Ugy van!) Ez az egyik. A másik pedig a következő; (Halljuk!) Meg vagyok nyugtatva hosszú tapasztalat után arról, hogy azok a tisztelt honfitársaink, a kik főleg egy személy ellen intézik támadá-ukat, abban is, a mit attól várnak, rettenetes módon csalódní fognak. — Nem azért mondom ezt — mert ez önhittség volna — hogy egyes emberrel nem bírnék, mert hisz egyes ember ellentállhat, a míg ereje engedi és én ellent is fogok állani, a míg kötelességem, (hosszan tartó zajos éljenzés) — mondom, egyes ember ellentállása utoljára is a dolog természete szerint véget érhet, hanem hogy csalódní fognak abban, ha ők azt hiszik, és ebből a magyar nemzetnek és a magyar törvényhozás többségének megsértése rejlik, — (igaz! ugy van!) hogy mihelyt egy embert eltávolítottak, övék a dicsőség és a hatalom. (Zajos derűség és tetszés.) Ez az, a miben csalódní tognak, és ez nyugtat meg engem. Mert akármí történnék Magyarországon egyes emberekkel, van e nemzetnek, az országnak egy pártja, a mely meg tudja védeni a szabadságot nemcsak az erőszak ellen. — megtudná védeni az ellen is, de arra nincs szükség, — hanem meg tudja védeni saját kinövéséi ellen is. (Élénk helyeslés és tetszés.) Az nyugtat meg engem, hogy bármí történnék itt egyesekkel, de ezzel a párttal szemben azok a destruktív tendenciák, a melyek olykor a radikalizmus köpenyge alatt akarják becsempészni a reakciót (igaz! ugy van!) máskor pedig szíveskednek a reakcióval (zajos helyeslés) hogy

azok itt erőhatalomra vergődní nem fognak. (élénk helyeslés.) És mert én ebből meritem megnyugvásomat, a mely kísérni fog, a míg élek, a mely kísérni fog siromig, emelem poharamat Magyarország szabadelvű pártjára! (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps)

Felköszöntőt mondott még Jókai Mór Tisza miniszterelnökre, Nedovics György horvát képviselő Tisza Kálmánra s a magyar horvát testvériségre, végül Csernátony Lajos is Tiszára.

Ugyanezen időben az alsó vendéglőben volt az ellenzék ebéd. Itt az első felköszöntőt Horánszky Nándor mondotta Irányi Dánielre, majd Ugron Gábor köszöntötte fel Apponyi Albert grófot, Hódossy Imre Ugron Gábort, Szentkirályi Albert Kossuth Lajost, Grünwald Béla a két ellenzék közötti egyetértést, Meszelényi Lajos Hermann Ottót, ez pedig a közös ellenzék, Kaas Ivor báró Károlyi Gábor grófot, a ki Tisza bukására ivott. Mondatott ezeken kívül még több köszöntő is.

Román lapszemle.

Sok viz leszaladt a köszörű-patakon Bolgárszegről elvégre is a tengerbe, mióta nem hallottuk a „Gazeta” jajgatásait. Mit neki a brassói magyar és román közepkereskedelmi iskolák tanulóinak testvérieskedése!

„A román majálison más nemzetiségűek is voltak.” Ennyi az egész. Azt, hogy ott a román ifjak szívéllyesen fogadták volna a magyar ifjakat, a „Gazetából” soha senki meg nem fogja tudni. Neki csak úgy áll jól, ha minket a román nemzetiség ellenségeinek — dusmani nacionalitáti limbei romane — nevezhet. (Lásd a 115. sz. vezércikkét.) Megjárja, ha az idők szelleme összecsap feje felett. Addig kiabálja, hogy: „Haide lupu” azaz „itt a farkas”, míg az ördög sem hiszi el többé.

Ma még vannak, kik ottan-ottan kiszaladnak a falu végére, várják a farkast, de az is tény, hogy ezeknek száma szemlátomást apad. Elolvassák a haide luput, de már úgy megszokták, mint a katona a háboruban a golyók süvöltését s mint a vándor-czigány a koplalást. De csakugyan olyan rettenetes ellenségei vagyunk-e mi a román nyelvnek és kulturának, mint azt a „Gaz.” hirdeti?

Nincs szerinte a földön olyan parlament, mint a pesti. A „Gaz.” ellenségei lévén az unionak Budapest uniojáról maig sem vett még tudomást. Hát Muntenia és Moldova uniojáról? Ez bevégzett tény, de a mi nálunk történt, miután ő nem szavazott az uniora, nem is vette tudomásul. Alszik, mint a Czenk barlangjában a száz diák s mikor felébred a szebeni szkupcsina javában fog folyni.

Addig az a pesti országgyűlés csunya dolgot követ el, nem csinál egyebet az istenadta adunárája, csak a magyarságot erősíti. Hát a bukaresti országgyűlés az mit csinál? talán a görög, szerb, csángót, örök elemeket erősíti?

Lám így jár a szerkesztő, ha Budapest felé haragosan, s a Dimbovicza felé mosolyogva pillantgat! Bizonyos, hogy Bukarestben is épen úgy cselekesznek a Metropolián, mint Budapesten a Sándor-utcában: de épen ez a baj, hogy miért van így. Pesten a „Gazeta” fejjé hollójára kellene halgatni, Firczak pateri, meg azt a m.-szigeti Kricsfalusi Vilmos képviselőt haza kellene kergetni; mert azok még azt merik hirdetni világfüle hallatára, hogy a rusznyákok, a gr. kath. clerus tagjai jóérlzmű hazafiak. Jó, hogy egyik sem tud románul és így nem vesznek tudomást arról a nagy haragról, melylyel a „Gazeta” ellenők viseltetik. Addig míg a szünidőből Budapestre visszakerülnek s ott az „Osten” meg a „Schwarz gelb” kezökbe kerül, mi itt elfeledjük őket és másokat szapulunk a Lensoron.

Semmivel sem lehet úgy kihozni sodrából a „Gazetát”, mintha románról, szászról, ruthenről azt merik állítani, hogy jó magyar hazafiak. Ez meg onnan van, hogy ő egészen másképpen képzei ungarit, mint mi jámbor halandók.

Hogyan képzei, ezt mi nem bírjuk felfogni, mert az ő programja a zsörtölődésből áll, ma ép úgy, mint holnap. Emleget három országot ott, a hol mi a térképen és valóságban csak egyet tudunk; emlegeti az egyenjogúságot talán a szebeni szkupcsinával; zsembel Tiszára legalább is annyit, mint a „Pesti Napló” és „Ellenzék” együttvéve, de még mind ebből nem tudjuk, hogy ő tulajdonképpen hogyan csinálná, ha rábízánk. Nem szereti a népiskolákat, miután Csáky miniszter azt mondta, hogy még ezek fogják bevégezni a nemzetiség nagy művét, aggódik a gr. kath. papok miatt, hogy még ezek között is akadhatnak, a kik a tanítók művét elősegítik. Elöl magyar, hátul is magyar, jobbról is, balról is magyar... aztán éljen meg így két román napilap Szebenben és Brassóban a canicula idején alatt!

Asia sē fiā! Álom az egész magyar. Olyanok vagyunk mint a koldus, amelyik álmában milliómos lett, de fölébredvén, nincs kincs! Ezt a „Gazeta”-ból tanultuk. Mi is most, mert koldusok vagyunk, millió meg millió magyarról ábrándozunk, de csak egy kicsikét rázzanak fel az események, eltűnnek a milliók, mint most a soizás elől a bereczki román legények. Akkor aztán meglátjuk, hogy nincs románból szászból gyurt magyarunk. Ne ámitsuk tehát magunkat, hogy a „Gazeta” meg a „Tribuna” valaha magyarul fognak megjelenni.

Na, ez nem is volna jó, mert istenbizony sokszor megégetnék őket. Jobb így, mert legalább kevesen ismerik őket. Szép, de ha Bartha M. szerint nem lehet az egységet a nyelvegységre alapítani, legalább mondja meg a „Gazetának”, hogy mire alapítja. Siesen vele, hogy ne kinozzák őt annyit azzal a magyar nyelvvel. Ne igyekezzék lehát Bartha M. is két krajczárt három zsebbe eldugni. „Fejér-e vagy fekete?” Ezt akarja a „Gaz.” tudni Bartha M.-től, mint a Kulturegylet egyik násznagyától.

Czenkalji

Tanügy.

— Hivatalos rész. —

A „brassómegyei hivatalos tanítótestület” központi választmánya következő pályakérdéseket tüzí ki:

1. „Egy beszéd- és értelemgyakorlati és egy olvasás tanítási leczkén bemutatandó, hogy a népiskola tárgyai a II. osztálybeli anya-nyelvi tanítás eszközéül miként használhatók fel.”

Pályadíj 2 drb. cs. kir. arany.

2. Népiskolai használatra két hangra megzenésítendő Zajzoni Rab István csángó költőnek „A lány. mező” című s a „Vadrózsákban” megtalálható költeménye, melynek két első strófája ez:

Szent Ilie napján Zajzon vize partján, Oláh lányok, magyarlányok, — Piros rózsák tulipánok — Vidám tánczra keltek; Szép ünnepnap örömeire Pántlikát viseltek.	Szent Ilie napján Zajzon vize partján Sirnák immár a szép lányok, Rájok csaptak a tatárrok, Jaj kinságos élet! Korbáccsal ütök rabságba Azt a sok népséget.
---	---

Pályadíj 1 drb. cs. kir. arany.

Mindkét díjra pályázhatnak a „brassómegyei hivatalos tanítótestület” tagjai; pályázati határidő 1889. évi szeptember hó 1-je, mely időig az idegen kézzel irt s a szerző nevét rejtő jelíges levélke kíséretében a pályamunkák Brassóba a tanítótestület titkárához (Józsa Mihály, Brassó bolonya 347 sz. a.) küldendők. Később érkező munkák a pályázatból kizárva. A pályadíjak a kellő időben beérkezett munkák közül a legjobbnak a tanítótestület őszi közgyűlésén fognak nyilvánosan kiadatni. Csak egy-egy pályamunka érkezése esetén a bírálóbizottság indokolt véleménye dönt.

Egyidejűleg kéretnek a múlt évi pályamunkák beküldői, hogy munkáikat folyó évi június hó 30-ig alatt irt titkártól elvinni sziveskedjenek, mert azon tu, megsemmisítettnek.

Brassó, 1889. évi május nó 30-án.

A központi választmány nevében:

Józsa Mihály,
titkár.

Bede Dániel,
elnök.

Sz. 23.—1889. Nagy-Küküllőmegyei áll. tanító egyesület.

A nagy-küküllőmegyei áll. tanító egyesület f. é. jun. 12-én d. e. 10 órakor Segesvárt az állami leányiskolában évi rendes közgyűlést tartja, melyre az egyesület t. tagjai ezennel tisztelettel meghívataknak.

T á r g y a k.

1) D. e. 9—10-ig gyakorlati tanítás a leányiskola II-ik osztályával a „tölgyfáról” a besz. ért. gyakorlatból, tanítja Bereczkyné Horváth Elenora áll. isk. tanítónő.

2) Elnöki megnyitó.

3) A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.

4) Emlékbeszéd néhai Trefort Ágoston felett, tartja Téglás István áll. isk. igazgató.

5) Elnöki bejelentések.

6) Titkári jelentés.

7) Pénztári jelentés, ezzel kapcsolatban a számadás és költségvetés megvizsgálása.

8) Az irattár megvizsgálása.

9) A gyakorlati tanításra kiküldött bizottság jelentése.

10. A földrajzot vizsgáló bizottság jelentése.

11) A tanítók anyagi helyzetét javítani célzó felhívások előterjesztése.

12) Indítványok.

Gyűlés után közebed a Graci kertben; egy térték ára 70 kr. Közebed ujan ugyanott 8 órakor táncmulatság.

Segesvár, 1889. május 25-én.

Téglás István,
elnök

Sziekhart Elek,
jegyző.

Iskolai vizsgálatok. A brassói m. kir. áll. közép-szak-, polgári leány- s elemi iskolák az idei évszázó vizsgák f. hó 15-én, illetve 16-án kezdődnek. Legközelebb közöljük a vizsgálatok sorrendjét részletesen, mit ma tárgyhalmaz miatt nem tehetünk.

Vidék.

Tatrag, 1889 jun. 3.

Tatrag községe a napokban egy új intézménnyel lett gazdagabb: megszületett az önkéntes tűzoltó-egylet és pedig oly alapra fektetve, mely által annak jövője biztosítottak mondható.

Az alakuló gyűlés május 26-án lett megtartva, melyben Seevaldt György parancsnoknak, Csuka János alparancsnoknak Tóth András tanító jegyzőnek és Székely Antal tanító pénztárnoknak lettek egyhangulag megválasztva. A tűzoltótagok száma már is 140, az alapszabályok már felterjesztettek az illetékes hatóság-ghoz. Ez egyet jun. 11-én a tatragi Nyiresben júniást rendez saját pénztára gyarapítására. A meghívók kinyomattak, szétküldettek, de szívesen fogadott vendég lesz, a ki meghívót nem is kapott volna.

Minden ilyen tömörülés fokozza az erőket, emeli a közszellemet és a társadalmi életet. Es hiszem is, hogy ez új egyet folyton közre fog működni, hogy társadalmi életünk emelkedjék.

Bartha Károly.

Irodalom.

Utmutatás a szemléleti képek használatához gyakorlati példákkal ellátva czimen igen hasznos, az elemi iskolák részére hézagpótló, jól megírt művecske jelent meg Spaller József brassói róm. kath. főelemi tanítótól. A mű pályanyertes a brassómezei hiv. tanítótestület pályázatán. A nagyon hasznos mű ára 25 kr s kapható a szerzőnél. Ajánljuk az elemi iskolai tanulók figyelmébe.

„Keleti virágok.” a czime az „Erdélyi Irodalom Társaság” által kiadott szépirodalmi folyóiratnak, melynek első füzetét, egy diszesen, mondhatnók pazarul, kiállított füzetet most vettünk. E füzet Szász Gerő, Lánzy Gyula, Jakab Ödön, gróf Kuun Géza, Dózsa Dániel és Petelei István munkálatait tartalmazza. A folyóirat eltekintve, kitűnőségétől, mert hisz mind kitűnő erők állnak szolgálatában, már mint egyetlen erdélyi folyóirat is joggal számíthat támogatásra. Megjelenik évenként tíz füzetben 30—32 iv tartalommal s ára csak 3 frt. Ajánljuk melegen a nagy közönség támogatásába.

Helyi és vidéki hírek.

Tárgyhalmaz miatt lapunk mai számában csak egy tárczát közölhetünk.

Időjárás. A sok szárazság után végre üdítő esőt kaptunk: Kedden este felé kezdett sűrű meleg eső aláhullani, mely tartott egész éjén át, vala mint szerdán is a nap legnagyobb részébe. A gazdák nagyon megörültek ez esőnek, mert a vetések kezdtek már kiégni.

Debreczeniek Brassóban. A debreczeni gazdasági tanintézet tanári kara s növendékei f. hó 9-én este 8 óra 32 perczkor érkezve városunkba, az „Europa” szállodába szállnak. F. hó 10-én, Hétfőn, reggel 6 óra-kor a társaság az alsósétátér felől felmegy a Czenktetőre, honnan 9 órára lejár a lövöldéhez, melynek vendéglőjében reggeli lesz. Innen a város-fal mögött körséta lesz 10 óra után a fehér torony felé, majd fél 12 óra-kor megtekintik a feketetemplomot és esetleg az ág. ev. könyvtárt; fél 1 órakor társas-ebéd az „Europa” nagytermében; d. u. 2 órakor kirándulás kocsikon Hétfaluba. Kedden, f. hó 11-én d. e. különféle ipartelepek megtekintése, s d. u. 2 órakor elutazás Fogarasra.

Felolvasás Egy idő óta egymásra következnek városunkban, csak rövid idő közök által elválasztva a recitátorok által rendezett előadások: Pár héttel az előtt a bécsi Biagosch, azután Wolf szintársulatának kedvelt, s tehetséges tagja Höfer, tegnap pedig Strakosch egyik tanítványa, a szintén bécsi Wollmuth k. a., kinek tegnap elég szép száma, a földszintet egészen lefoglaló közönség hallgatta felolvasását. Wollmuth k. a. több Baumbach-féle költeményt, Heinenak megható „A kevlaari bucsu”-t, egy részletet Carmen Sylva „Sapphái”-jából, Eckstein humorisztikus apróságát „A nő-t, Leander és Hundersentől egy-egy megható prózában irt elbeszélést olvasott fel s művészi előadásával, különösen szép kiejtésével, dallamos organumával zajos tapsokra talált. Az érzelmes és vig részletek főképp azok, melyek előadásának legerősebb oldalát teszik. Hogy mennyire tudta felolvasó a figyelmet lekötöni, már azon körülményből is kivehető, hogy a felolvasás végeztével a közönség jó része még helyén maradt, a

műsor megtoldását hiabavárva s igazi sajnálattal távozott az élvezetes, de nagyon is rövid előadásról.

A középiskola excursiója. A helybeli áll. középiskola ifjusága Kedden d. e. Fellner Lajos és Siklody István tanárok vezetése mellett megtekintették a Fink féle nagy fűrészgárat, Horn féle fatelepet, a vasuti állomás gépészeti felszerelését és a Scherg féle posztógyárat, hol az ifjuság mindenütt legszívesebben fogadtatásban részesült.

Katonai czéllövészet. A helybeli cs. és kir. katonai helyőrség tisztjei és hivatalnokai f. hó 8-án szombaton a városi lövöldében czéllövészetet fognak rendezni, mely alkalomra a fennevezett urak mindazokat a t. családokat, a melyek előbbi években a katonai ünnepekre hivatalosak voltak, a legelőzékenyebben meghívja. A tiszt urak nem minden apprehensio nélkül panaszkodják, hogy a brassói civil családok szívesen meghívásukat hézagosan fogadják el csak a katonai zenekar fog válogatottnál válogatottabb darabokat játszani, Krause Adolf jeles s általánosan méltányolt karmester vezetése alatt.

Szemgyógyászat. A helybeli m. k. orsz. szemgyógyintézetbe május havában felvételre 92 szembe-tet, mig elbocsátott 91; 37 még az intézetben maradt. A betegek közül 44-en nagyobb műtét végeztek és különösen hólyag-műtét 9 esetben jó sikerrel.

Majális. Az iparos ifjak egylete f. hó 10-én, Hétfőn, d. u. majálist tart a „Papkutja”-nál, melynek jövedelme a betegsegélyző alapja javára fordítatik. Jegyek uraknak 60 kr, nőknek 40 kr. A kivonulás déli 12 órakor történik.

Rendőri hírek. (Lopás). Bernát Bebi erősi illetőségű cselédet tetten kapták, a mint Laskay Árpád divatáru kereskedéséből egy fejkendőt lopott.

Halálos kimeneteli verekedés volt tegnap este a Bolonya czigónia részében. A napszámból léccelkel hazatérő Karácsonyi Teréz és Teleki Mari előbbinek lakása előtt valami családi ügyben összeszólalkozott, úgy hogy tetlegességre került a sor: Karácsonyi Teréz egy lécczel úgy megütötte Teleki Marit, hogy ezt azonnal elborította a vér. Ezt látva ennek fia Teleki Dániel napszámos, anyja sérelmét megbosszulandó úgy fejbe ütötte Karácsonyi Terézt, hogy menten összerogyott. — Az elősietett rendőr már lakásán találta utóbbit, hol gyermekei azt állították, hogy nincs semmi nagyobb baja; ma hajnali 5 órára azonban az asszony az ütés következtében meghalt. A városkapitányság az esetről azonnal jelentést tévén az ügyésznek, a bíróság már ki is szállott a hely színére.

Az új gyógyintézet. Lapunk múlt számában röviden említettük, hogy a svéd gyógytornázs s massage-intézet városunkban megnyitott már. Magvassy Pál budapesti tanár, dr. Metzger, a hirneves massage-tanár tanítványa, már teljesen berendezte ez intézetet, mely dr. Schwarz felügyelete alatt áll. Ezen intézetben a kezelés kiterjed a csontváznak rendtelenségeire, egyes izomszövetek elgyengülésére a végtagokon, a mellkas gyenge vagy hiányos fejlődésére, idült vérkeringési zavarakra, bélbajokra, mozgási akadályokra, idült izomszuszra és köszvényre, idegbajokra, vérhiány és méh-bajokra, görcsökre, csúszos bémulásokra stb. Eddigél, ha ily bajok ellen orvosságrt kerestek az illetők, fel kellett utazniok Budapestre, mig most városunkban is lesz ily kitűnően berendezett intézet, nagy előnyére az ily bajokban szenvedőknek. Ezen hézagpótló intézetet nem ajánlhatjuk elég melegen a szenvedők figyelmébe.

A brassói-zernesti vasut engedélyezési tárgyalása. A Brassótól Zernestig és Brassótól Seps-Szentgyörgyön át Kézdivásárhelyig vezetendő halyiérdekű vasutak, továbbá a Brassótól Hosszúfalig vezetendő gőzmozdonyu közuti vasut engedélyezési tárgyalása a közmunka és közlekedésügyi miniszteriumban már befejeztetett s az engedély-okmány kiadása közelebből már várható.

Dicső-Szentmártonban az annyira szükséges és várva-várt kiseddóvó — a mint illetékes helyről értesítenek — már július hó folyamán megnyílik. Ennek ehetőségét az Emke. segítette elő egyszer s mindenkorra adományozott 250 frtjával. Reméljük, hogy a közokt. kormány országosan ismert s a kiseddóvás emelését czélzó törekvése bár parányi részben ide is el fog érkezni, a mennyiben az állami iskolák gondnokságának már korábban segély iránt benyújtott kérese „teljesíthető” ellátásban fog részesülni. — Konfirmáció. Dicső-Szentmártonban az ev. ref. templomban nagy ünnepség mellett folyt le Áldozó-csütörtökön a növendékek szokásos hitben való megerősítése 23 mindkét nembeli növendék részesült ezuttal az urvacsorában. Az ezt megelőző beszédet, s általában a szertartást Orbán József szőkefalvi pap végezte.

Megszűnt hangversenyek. A „Zöldfa” szálloda kertjében eddig minden csütörtökön este a városi zenekar által rendezett hangversenyek megszűntettek.

Az amerikai árviz folytán 8—10,000 ember vesztette életét; a kárt 40 millió dollárra becsülik.

Erdélyi kirándulás Párisba. Sok oldalról hangoztatván annak szüksége, hogy külön erdélyi kirándulás rendeztesse Párisba, több erdélyrészi egyesület, élén a „Brassói kereskedelmi és iparegyesület”-tel, elhatározta, hogy július vagy augusztus hó folyamán külön erdélyi kirándulást rendez Párisba. A részvételi díjak a lehető legmérsékeltetebbek lesznek és legközelebb már közzétételnek. Minthogy a kirándulásban — kellő kényelem biztosítása miatt — csak korlátolt számú utazó vehet részt, felhivatnak a résztvenni kívánók, hogy siessenek az előjegyzéssel. Egyelőre előjegyzéseket elfogad már a „Brassói kereskedelmi és iparegyesület”. Az utazásban nők is részt vehetnek. Csatlakozás lesz minden erdélyi állomáson.

Tartánykocsik. Miután a m. kir. államvasutak tulajdonát képező tartánykocsik közül 198 tartánykocsi után a bérleti szerződések f. év junis 30-án lejárnak, a m. kir. államvasutak igazgatósága az érdekelt kereskedők és gyárosokhoz felhívást intézett miszerint a kocsik igénybe vételére, illetve azoknak jelzett időn tul való kibérlésére vonatkozó ajánlataikat f. évi június hó másodikáig az említett igazgatósághoz „Ajánlat 37791—89 számához” a borítékra való írása mellett terjeszszék föl. Netalan későbbben beékező ajánlatok esetleg figyelembe nem vétetnek. A hirdetmény a brassói ker és iparkamara irodájában betekinthező.

Közgazdaság.

„Albina” takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe. 1889. május havi forgalmi kimutatás.

Bevétel:

Pénzkészlet 1889. április 30-án	16.681	frt	16	kr.
Takarékbetétek	89.568	„	79	„
Beváltott váltók	109.499	„	48	„
Nyílt hitelek	62.737	„	41	„
Termény-kölcsönök	4.557	„	23	„
Érték- és más kölcsönök	22.316	„	—	„
Ércpénzek	4.514	„	62	„
Kamatok s províziók	5.210	„	50	„
Bizományok	—	„	—	„
Különfélék	59.681	„	86	„
Összesen	374.767	frt	05	kr.

Kiadás:

Takarékbetétek	92.049	frt	16	kr.
Leszámitolt váltók	134.430	„	04	„
Nyílt hitelek	27.605	„	78	„
Termény-kölcsönök	10.011	„	61	„
Érték- s más kölcsönök	26.639	„	—	„
Ércpénzek	3.769	„	62	„
Kamatok és províziók	1.430	„	31	„
Bizományok	1.492	„	—	„
Különfélék	69.301	„	68	„
Költségek és fizetések	742	„	60	„
Pénzkészlet 1889. máj. 30-án	7.295	„	25	„
Összesen	374.767	frt	05	kr.

Bologa V. s. k., Petrescu N., s. k., Gámulea V., s. k.
bankfiókvezér. segéd. könyvelő.

Táviratok.

Belgrád, jun. 6. (A „Brassó” eredeti távirata.) Theodosius metropolitát minden oldalról befolyásolják, hogy kérje nyugdíjaztatását, különben hivatalból fogják nyugdíjazni. Helyébe Mihály exmetropolita fog kineveztetni, kit még folyton ünnepelek.

Newyork, jun. 6. (A „Brassó” eredeti távirata.) Az árviz következtében megfult emberek száma az 5 ezeret fölülhaladja. A kár 40—50 millio dollár. A nyomor borzasztó, általános gyűjtés foly.

Brassói vasutforgalom.

— Érvényes 1889. június 1-től. —

I. Érkezés Brassóba.

1) Budapest felől.

Személyvonat délelőtt 9 óra 45 perczkor.

Vegyesvonat este 8 óra 32 perczkor.

2) Predeal felől.

Vegyesvonat délután 2 óra 32 perczkor.

Gyorsvonat este 10 óra 17 perczkor.

Vegyesvonat reg. 7 óra 23 perczkor (Pénteken)

II. Indulás Brassóból.

1) Budapest felé.

Személyvonat este 7 óra 17 perczkor.

Vegyesvonat reggel 4 óra 54 perczkor.

2) Predeal felé.

Gyorsvonat reggel 5 óra 32 perczkor.

Vegyesvonat délután 1 óra 55 perczkor.

Az idő alatt budapesti idő értendő, mely 28 perczcel a brassói idő mögött van.

Süketeknek.

Egy egyén, a ki egy egyszerű szer által meggyógyult 23 évi süketsegből és fülzugásból, kész annak leírását német nyelven mindenkinek ingyen elküldeni. Czim: J. H. Nicholson, Wien IX., Kolingasse 4.

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Ségesvár.)
Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton.)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

Aláírási felhívás.

1889. évi magyar királyi

4 $\frac{1}{2}$ %-al ezüstben kamatozó adómentes államvasuti kölcsön.

Tőke és kamatok osztr. értékű ezüstben fizetendők.

Kibocátva: névértékű 119.500,000 osztrák értékű ezüstforint

az 1888. évi XXXII. törvényzikkben megjelölt 5%-al osztrák értékben és ezüstben kamatozó és visszafizetendő kölcsönök megfelelő összegének beváltása céljából.

Az 1888. évi XXXII. törvényzikk alapján ezen 4 $\frac{1}{2}$ %-os államvasuti kölcsön kibocsátása 119.500,000 osztrák értékű ezüstforint összegben történik.

A kölcsön kizárólag az 1888. évi XXXII. törvényzikkben megjelölt, osztr. értékben és ezüstben kamatozó és visszafizetendő kölcsönök beváltására és a mennyiben a kibocsátás felesleget eredményezne, ez egyéb államadósságok törlesztésére fordítandó.

Ezen kölcsön biztosítására a fent említett törvényzikkben meghatározott mértékben az állami és államosított vasutak szolgálnak és pedig oly módon, hogy azokra az e kölcsön után fizetendő 5.575,559 o. é. ezüstforint évi járadék az 1889. évi államvasuti arany kölcsön után járó 8.491,644 osztrák értékű aranyforint évi járadékkal egyenlő rangsorozatban az 1888 évi XXXII. törvényzikkben említett összes 819,000 frtny évjáradéknak elsőbbsége és az állam- és Alföld-fiumei vasut, Erdélyi vasut és Duna-drávai vasut részvényeseinek biztosított járandóság előjegyzése mellett — jelzálogilag első helyen kebeleztetik be.

A kölcsön 23,900 sorozatra (1—23,900 szám) van felosztva, 50—50 darab egyenként 190 ezüst frtról bemutatásra szóló kötvénnyel, 1, 2, 10 és 50 kötvényről szóló magyar, német és holland szövegű czimletekben.

Ezen kötvények adómentessége, kamatozása és törlesztése tekintetében a következő határozmányok érvényesek:

1. Ezen kötvények, valamint az azokon levő kamatszelvek minden fennálló bélyeg, illeték és adó alól fel vannak mentve, s azoknak a teljes illeték- és adómentesség a jöőrre nézve is biztosított.

2. Ezen kötvények után évi négy és fél százalék kamat fizettetik minden év január 2-án és július 1-én lejáró félévi részletekben és a kötvények hátlapján levő törlesztési terv szerint 1889. január 2-től számítandó 75 év alatt törlesztetnek.

3. A kisorsolás félénként április 1-én és október 1-én, a beváltás pedig a legközelebbi kamatfizetési napokon, azaz július 1-én és január 2-án történik; a kisorsolt kötvények a »Budapesti Közlöny«-ben és más bel- s külföldi lapokban, Bécsben, Berlinben, M/m Frankfurtban és Amsterdamban legalább egy-egy lapban közzétételnek. Ezen kölcsönnek felmondása vagy nagyobb mérvű kisorsolása 1899. január 1-ig ki van zárva.

Az 1889. évi kisorsolás egy határidőre összevonva 1889. október 1-én történik.

4. A kötvénybirtokos a kamatokat a lejárt kamatszelveknek és a tőkét a kisorsolt kötvényeknek beszolgáltatása ellenében felveheti

BUDAPESTEN	a magyar király központi állampénztárnál	osztr. ért.
—	a Magyar Általános Hitelbanknál	
BÉCSBEN	a »K. K. priv. Oest. Creditanstalt für Handel und Gewerbe« czimű intézetnél	ezüst forint-ban
—	a »K. K. priv. allgem. Oesterr. Bodenkredit-anstalt« czimű intézetnél	
—	S. M. von Rothschild bankháznál	német birod. markban az ezüst forint koronkénti váltó árfolyama szerint.
BERLINBEN	a »Direction der Disconto-Gesellschaft« intézetnél	
—	a »Bank für Handel und Industrie« cz. intézetnél	
—	S. Bleichröder bankháznál	
M. m. FRANKFURTBAN	M. A. von Rotschild et Söhne bankháznál	holland frtban, az ezüst forint házá által kijelölendő helynél koronkénti árfolyama szerint.
AMSTERDAMBAN	az S. M. von Rothschild bank-)	

A magy. kir. pénzügyminiszter az 1888. évi XXXII. t.-cz. által felhatalmazást nyert az e törvényzikkben felsorolt 5%-al osztr. értékben és ezüstben kamatozó és visszafizetendő vasuti kölcsönöket visszafizetés céljából felmondani, a mennyiben a kötvénybirtokosok nem lennének hajlandók az idézett 6. §. szerint kibocsátandó 4 $\frac{1}{2}$ % államvasuti kölcsönkötvényeket cserébe elfogadni.

E kicserélés az idézett törvény értelmében az 5%-os elsőbbségi kötvények birtokosainak ezennel felajánlatik.

Az aláírás a 4 $\frac{1}{2}$ %-kal ezüstben kamatozó 119.500,000 frt. névértékű adómentes államvasuti kölcsönre csakis a beváltásra rendelt 5%-os kölcsönök kötvényeivel leendő kicserélés mellett.

Amsterdamban	A. Gansl bankháznál.	az ezen helyek által közzetendő feltételek mellett.
Berlinben	a »Direction des Disconto-Gesellschaft« intézetnél	
—	a »Bank für Handel und Industrie« intézetnél.	
—	S. Bleichröder bankháznál.	
M. m. Frankfurtban	M. A. von Rothschild und Söhne bankháznál,	
—	a »Bank für Handel und Industrie« int. fiókjánál,	
Kölnben	Sal. Oppenheim jun. et Comp. bankháznál,	
—	továbbá:	
Budapestben	a magyar Általános Hitelbanknál,	
Bécsben	S. M. von Rothschild bankháznál,	
—	a »K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe« czimű intézetnél,	

Bécsben a »K. K. priv. allgem. Oesterr. Boden-Credit-Anstalt« czimű intézetnél,

Brünnben, Lembergben, Prágában, Triestben, és Troppanban a »K. K. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe« czimű intézet fiók-jainál a szokásos üzleti órákban

jelen felhívás közzétételétől 1889. évi június hó 7-ig

bezárólag a következő feltételek mellett történik:

Az aláírással egyidejűleg vagy pedig — a mennyiben a kicserélési hely által elfogadhatónak talált biztosíték tételik le — az aláírástól számított 21 nap alatt a kicserélendő 5%-os kötvények a folyó kamatokról szóló szelvényekkel együtt beszolgáltatandók, melyek ellenében a 4 $\frac{1}{2}$ % kötvények 1889. július 1-től folyó kamatokról szóló szelvényekkel kiszolgáltatnak.

E kicserélésnél

a 4 $\frac{1}{2}$ %-os kötvények, 100 ezüstforint tőke névértékért o. é. 96 frt 50 krral

számíttatnak és ezek ellenében a beváltásnak alávetett kötvények következőleg fogadtatnak el fizetesként:

a Magyar keleti vasut 1869. évi 5%-os elsőbbségi kötvényei

100 frt tőke névértékért	o. é. 100 frt 25 kr.
ehhez adva az 1889. január 1-től június 30-ig folyó 5% kamatok fejében	o. é. 1 frt 50 krt
összesen tehát	o. é. 102 frt 75 krral

az Első Erdély vasut 1867. évi 5%-os elsőbbségi kötvényei

100 frt tőke névértékért	o. é. 100 frt 25 kr.
ehhez adva az 1889. április 1-től június 30-ig folyó 5% kamatok fejében	o. é. 1 frt 25 krt
összesen tehát	o. é. 101 frt 50 krral

az Alföld-fiumei vasut 1870. évi 5%-os elsőbbségi kötvényei

100 frt tőke névértékért	o. é. 100 frt 25 kr.
ehhez adva az 1889. március 1-től június 30-ig folyó 5% kamatok fejében	o. é. 1 frt 67 kr.
összesen tehát	o. é. 101 frt 92 krral

az Alföld-fiumei vasut 1874. évi 5%-os elsőbbségi kötvényei

100 frt tőke névértékért	o. é. 100 frt 25 kr.
ehhez adva az 1889. március 1-től június 30-ig folyó 5% kamatok fejében	o. é. 1 frt 67 krt
összesen tehát	o. é. 101 frt 92 krral

a Tiszavidéki vasut 1872. évi 5%-os elsőbbségi kötvényei

100 frt. tőke névértékért	o. é. 100 frt 25 kr.
ehhez adva az 1889. május 1-től június 30-ig folyó 5% kamatok fejében	o. é. — frt 83 kr.
összesen tehát	o. é. 101 frt. 8 krral

a Duna-drávai vasut 1873. évi 5%-os elsőbbségi kötvényei

100 frt tőke névértékért	o. é. 100 frt. 25 kr.
ehhez adva az 1889. április 1-től június 30-ig folyó 5% kamatok fejében	o. é. 1 frt 25 krt
összesen tehát	o. é. 101 frt 50 krral

Ezen számítás szerint az aláíró meg kapja a 4 $\frac{1}{2}$ %-os kötvényeknek 100-al osztható névértékét, a mennyiben az a beszolgáltatott 6%-os kötvények beszámítási értékében fedezetét találja, míg az utóbbiaknak ily módon ki nem egyenlíthető részét a kicserélési helyek készpénzben fogják megtéríteni.

Bizonyos meghatározott névértékre szóló 5 $\frac{1}{2}$ %-os államvasuti kötvényekre történő bejelentések csak annyiban vehetők, tekintetbe, a mennyiben ez az aláírási hely vélekedése szerint a többi aláírók érdekeivel megegyezhet.

A végleges kötvények elkészültéig a magyar kir. pénzügyminiszterium által kiállított ideiglenes elismervények adatkak ki a melyeknek beszolgáltatása ellenében a végleges kötvények külön hirdetmény értelmében ki fognak szolgáltatni. Az ideiglenes elismervények kiadása

folyó évi június hó 12-től kezdve történik.

A mennyiben a kicserélés végett benyújtott 5%-os kötvények a német birodalmi bélyeggel el vannak látva, a benyújtónak szintén bélyeggel ellátott 4 $\frac{1}{2}$ %-os kötvények adatkak ki.

Bejelentési izek az aláírási helyeken költségmentesen kaphatók.

Budapestben, 1889. május havában.

Magyar Általános Hitelbank.